

Välkommen till Max Matthiessen Värdepapper AB

Max Matthiessen tillhandahåller kvalificerade tjänster inom analys, sparande och förvaltning och erbjuder dig som kund en helhetslösning för din kapitalförvaltning. På vår hemsida www.maxm.se hittar du fördjupad information om våra bolag och värdepapperstjänster.

I det följande benämns Max Matthiessen AB och Max Matthiessen Värdepapper AB gemensamt som "Max Matthiessen".

*Du har enligt lag rätt att få denna information och det är viktigt att du läser den innan du utnyttjar en investeringstjänst.
Du bör även spara denna information.*

Kort om Max Matthiessen

Grunderna för vår rådgivning

Max Matthiessen AB förmedlar försäkringar för sina kunders räkning. Vi lämnar inte rådgivning grundad på en opartisk och personlig analys. Inte heller är vi förpliktad genom avtal att förmedla försäkringar från ett eller flera försäkringsföretag. I stället utvärderar vi löpande marknaden för att kunna erbjuda de mest konkurrenskraftiga lösningarna.

Vid investeringsrådgivning som ersätts genom tredjepartersättning kommer vi att tillhandahålla investeringsrådgivning utifrån en analys som huvudsakligen är begränsad till aktivt förvaltade fonder. Vid rådgivning där ersättning tas direkt från dig kommer vi att tillhandahålla investeringsrådgivning utifrån en allmän analys av fonder, utan några uttalade begränsningar. Max Matthiessen Värdepapper AB tillhandahåller inte investeringsrådgivning på oberoende grund i någon av modellerna, om annat inte specifikt avtalats.

Max Matthiessen kan komma att rekommendera dig eller bolaget att teckna en fond- eller depåförsäkring alternativt en traditionellt förvaltd livförsäkring. Vi kan också komma att rekommendera dig att investera ditt kapital via ISK (investeringssparkonto) eller värdepappersdepå. Inom ramen för depå- och fondförsäkring samt ISK kan du komma att bli rekommenderad att investera i fondandelar alternativt i portföljförvaltningstjänster. Vilken rekommendation du får beror på dina individuella krav och behov. Mer information om vilka produkter som Max Matthiessen beaktar inför en distribution och urval av produkter och leverantörer framgår längre fram i detta dokument under

ersättningsavsnitten.

Vid bedömningen av vilket urval Max Matthiessen distribuerar beaktas bland annat följande faktorer:

- 1) produktens fastställda målgrupp
- 2) de avgifter som är förknippade med produkten, och där det är relevant
- 3) produktens risk och avkastningsmöjlighet

Även kundens behov av skatteskal tas i beaktande. Därutöver beaktas faktorer kopplade till dina specifika krav, till exempel hållbarhet eller diversifieringsbehov.

Hållbarhet

På Max Matthiessen tar vi hänsyn till hållbarhetsrisker både i vår rådgivning och vid sammansättningen av våra portföljer. Med hållbarhetsrisk avses en miljörelaterad, social eller styrningsrelaterad händelse eller omständighet som skulle kunna ha en negativ inverkan på investeringens värde.

I rådgivningen integreras hållbarhetsrisker genom att vi utvärderar hållbarhetsrisker i samband med urvalet av de produkter som ska ingå i vårt rådgivningsutbud. I detta avseende tar vi bland annat hänsyn till investeringens exponering mot kontroversiella branscher (alkohol, tobak, kommersiell spelverksamhet, krigsmaterial och pornografi), kontroversiella vapen, innehav som bryter mot internationella normer samt fossila bränslen.

Vid sammansättningen av investeringar som ingår i våra modellportföljer integreras hållbarhetsrisker som ett sätt att hantera marknadsrisk. Följaktligen kan förvaltaren beakta väsentliga hållbarhetsrelaterade risker och händelser som påverkar eller riskerar att påverka den ekonomiska tillväxten, marknadsklimatet och flödet av kapital negativt som en del av den löpande övervakningen och bedömningen av portföljerna.

Mot bakgrund av ovan bedömer vi att risken för att avkastningen på dina investeringar kommer påverkas negativt av hållbarhetsrisker är låg.

I vår rådgivning tar vi även reda på vilka hållbarhetspreferenser du har – och anpassar våra råd och rekommenderade produkter utifrån dina önskemål och din syn på hållbarhet. Läs mer om denna process under rubriken "Hållbarhetspreferenser".

Hållbarhetspreferenser

I samband med rådgivning om sparande inhämtar vi dina hållbarhetspreferenser, det vill säga dina eventuella önskemål och krav på hållbarhet avseende de produkter som du sparar i. Bakgrunden till detta är att vi ska kunna lämna råd om ett sparande som är mest lämpligt för just dig utifrån bland annat dina preferenser kopplat till hållbarhet.

I rådgivningen får du därför möjlighet att beskriva hur du vill att ditt sparande ska placeras utifrån ett hållbarhetsperspektiv. I praktiken görs det genom att du kan ange en önskad andel investeringar som uppfyller lagställda krav på hållbarhet enligt punkterna a-c nedan:

- a) "Miljömässigt hållbara investeringar" enligt Taxonomiförordningen.
- b) "Hållbara investeringar" enligt Disclosuresförordningen.
- c) Investeringar som tar hänsyn till "huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer".

För att det ska ske en omställning mot hållbarhet reglerar EU finansmarknaden. Syftet är att styra kapital mot hållbara investeringar och regelverken är ett viktigt verktyg för att nå EU:s hållbarhetsmål. Regelverken syftar även till att motverka grönmålning¹, hjälpa dig att få en bättre förståelse för vad du investerar i och att göra hållbara val. Mer information om möjliga hållbara investeringsval finns i avsnitten nedan.

a) Miljömässigt hållbara investeringar enligt Taxonomiförordningen (EU) 2020/852

Taxonomiförordningen är ett klassificeringsregelverk som uppställer en EU-gemensam definition av vad som är en miljömässigt hållbar ekonomisk verksamhet. Utmärkande för dessa investeringar är att de har fokus på miljön. Enligt Taxonomiförordningen ska en investering anses vara miljömässigt hållbar om den väsentligen bidrar till ett eller flera av de i förordningen fastställda miljömålen, samtidigt som den inte orsakar betydande skada för, något av de i förordningen uppställda miljömålen. Miljömålen är:

- 1) begränsning av klimatförändringar,
- 2) anpassning till klimatförändringar,
- 3) hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser,
- 4) omställning till en cirkulär ekonomi,
- 5) förebyggande och begränsning av miljöföroreningar, samt
- 6) skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem.

Investeringen ska även uppfylla en viss miniminivå för skydd av mänskliga rättigheter och arbetstagarrättigheter.

b) Hållbara investeringar enligt Disclosureförordningen (EU) 2019/2088

Disclosuresförordningen ("SFDR") är ett upplysningsregelverk som medför krav på att finansiella aktörer ska lämna hållbarhetsrelaterad information om sina verksamheter och finansiella produkter. En hållbar investering enligt SFDR ska bidra till ett miljörelaterat eller socialt mål och följa praxis för god styrning. Vidare ska investeringarna följa principen om att inte orsaka betydande skada för något miljörelaterat eller socialt mål.

Utrymmet för aktörer att själva definiera vad som är en hållbar investering är större i SFDR än i Taxonomiförordningen, vilket leder till att vad som utgör en hållbar investering i enlighet med SFDR kan variera mellan olika aktörer.

Utmärkande för hållbara investeringar enligt SFDR är de kan ta sikte på mer än enbart miljön då dessa investeringar ska bidra till

antingen ett miljörelaterat eller ett socialt mål, eller en kombination härom.

c) Investeringar som tar hänsyn till huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer

Finansiella aktörer ska även beskriva om de, genom sina investeringar, tar hänsyn till negativa konsekvenser som deras investeringar kan medföra på hållbarhetsfaktorer. Med hållbarhetsfaktorer avses faktorer kopplade till miljö, sociala och personalrelaterade frågor samt arbetet för mänskliga rättigheter, anti-korruption och förhindrandet av mutor.

Finansiella aktörer som tar hänsyn till sina investeringars negativa konsekvenser är skyldiga att mäta och följa upp dessa konsekvenser med hjälp av ett antal indikatorer som har fastställts av EU. Indikatorerna kan användas för att mäta bland annat investeringarnas medverkan till utsläpp av växthusgaser, exponering mot kontroversiella vapen eller brott mot FN:s

globala överenskommelse och OECD:s riktlinjer för multinationella företag.

I vårt utbud av produkter som vi lämnar råd om har dessa indikatorer beaktats i olika utsträckning för olika produkter. Därför frågar vi dig om du önskar investera i produkter där hänsyn tas till investeringarnas negativa konsekvenser, samt om det finns särskilda indikatorer som du önskar att investeringarna beaktar.

Under rådgivningstillfället kommer din rådgivare att i mer detalj förklara innebörden av de hållbarhetspreferenser som du kan inneha enligt regelverken. Först efter att du fått tillräckligt med information om de olika investeringsvalen samlar vi in dina preferenser för att kunna ge dig det mest lämpliga rådet om ditt sparande.

Vår ersättning

Max Matthiessen kan få ersättning för sitt arbete på olika sätt. Ersättningen kan dels betalas genom att din depå belastas med en avgift enligt vår prislista, dels genom så kallad tredjepartersättning från producenterna av de finansiella instrumenten du investerar i, dvs. fondbolag.

Vilken ersättning vi erhåller får du information om av din rådgivare.

När Max Matthiessen Värdepapper AB tillhandahåller portföljförvaltning kommer ersättning att tas direkt från dig. Utöver denna ersättning, kan Max Matthiessen Värdepapper AB komma att ta emot mindre icke-monetära ersättningar från tredje part. Sådana ersättningar kan till exempel vara deltagande i konferenser, seminarier och andra informationsevenemang gällande egenskaper hos finansiella instrument eller viss investeringstjänst samt representation upp till ett rimligt värde.

Intressekonflikter

Vid rådgivning som ersätts med provision och där storleken på provisionen varierar mellan produktleverantörer och tillgångsslag, finns en risk för att rådgivningen skulle kunna styras mot produkter som ger högre ersättning.

Max Matthiessens anställda ska i alla situationer undvika intressekonflikter. Vi bygger vår verksamhet på våra kunders förtroende. Vi är därför särskilt angelägna om att säkerställa att rådgivningen sker på grundval av kundens behov och önskemål. Max Matthiessens funktion för regelefterlevnad kontrollerar löpande att eventuella intressekonflikter hanteras på rätt sätt.

Följande rådgivningssituationer har identifierats där denna typ av intressekonflikt kan uppstå:

- Rådgivning som ersätts genom att rådgivaren får provision för tecknade produkter, kan skapa ett ekonomiskt incitament att få kunden att teckna en produkt. Om kunden inte tecknar en produkt utgår ingen ersättning för rådgivaren
- Försäljning av egna produkter till exempel fonder eller förvaltningstjänster från systerbolaget Ruth Asset Management AB, kan ge upphov till högre ersättning jämfört med motsvarande externa produkter
- Olika ersättningsstrukturer mellan olika produktleverantörer kan skapa ett ekonomiskt incitament att förorda en viss leverantör av finansiella instrument framför en annan
- Olika ersättningsstrukturer mellan olika typer av finansiella instrument kan

skapa ett ekonomiskt incitament att rekommendera en viss typ av finansiellt instrument, framför ett annat. Till exempel lämnar fonder en löpande ersättning så länge som kunden har kvar fonden.

- Din rådgivare kan äga aktier i det bolag som äger Max Matthiessen AB och Max Matthiessen Värdepapper AB. Detta innebär att din rådgivare kan ha ett ekonomiskt intresse av att bolaget gör vinst, något som skulle kunna medföra att rådgivaren rekommenderar produkter eller tjänster som genererar större intäkt till något av bolagen.

De anställda rådgivarna i Max Matthiessen AB kan få sin ersättning på olika sätt.

Rådgivaren har en fast månadslön och en möjlighet till rörlig ersättning som bland annat grundar sig på den anställdes och bolagets resultat. Detta innebär att din rådgivare kan ha ett intresse av att bolaget gör vinst vilket skapar incitament för rådgivaren att rekommendera produkter eller tjänster som genererar större intäkt till Max Matthiessen.

Intressekonflikter kopplade till Ruth Asset Management AB

Ruth Asset Management AB (Ruth AM) har samma ägare som Max Matthiessen AB och Max Matthiessen Värdepapper AB (gemensamt "Max Matthiessen"). Bolagens ägare har ett intresse av att öka försäljningen av Ruth AM fonder. Detta utgör en intressekonflikt, eftersom det skulle kunna ha en negativ inverkan på kundens intressen.

För mer information om Ruth AM och dess fonder, besök

www.ruthassetmanagement.com

Anknutet ombud

Max Matthiessen Värdepapper AB har bolag inom koncernen som är anknutna ombud. De anknutna ombuden har behörighet att för Max Matthiessen Värdepapper AB:s räkning tillhandahålla följande tjänster:

- Investeringsrådgivning avseende finansiella instrument eller investeringstjänster
- Mottagande och vidarebefordran av order avseende finansiella instrument
- Utförande av order avseende finansiella instrument på kunders uppdrag
- Marknadsföra investerings- eller sidotjänster

De anknutna ombuden är Max Matthiessen AB, FH Finansiellt trygg AB och Vassard Wealth Management & Insurance AB.

Max Matthiessen Värdepapper AB ansvarar för den eventuella förmögenhetsskada som Max Matthiessen AB, FH Finansiellt trygg AB och Vassard Wealth Management & Insurance AB vållar kunden i dess egenskap av anknutet ombud till Max Matthiessen Värdepapper AB.

Du som kund måste vara införstådd med bland annat följande:

- att placeringar eller andra positioner i finansiella instrument sker på din egen risk
- att du som kund själv måste sätta dig in i värdepappersföretagets allmänna villkor för handel med finansiella instrument och i förekommande fall information i prospekt samt övrig information om aktuellt finansiellt instrument, dess egenskaper och risker
- att det vid handel med finansiella instrument är viktigt att kontrollera all rapportering avseende dina transaktioner och innehav samt omgående reklamera eventuella fel
- att det är viktigt att fortlöpande bevaka

värdeförändringar på innehav av och positioner i finansiella instrument samt att du som kund själv måste initiera de åtgärder som erfordras för att minska risken för förluster

Ytterligare allmän information om olika typer av finansiella instrument och handel med finansiella instrument jämte förslag till ytterligare litteratur på området återfinns också till exempel på Konsumenternas bank- och finansbyrås hemsida, www.konsumenternas.se

Språk

Det språk som används i dokumentationen och dom kontakter vi har med dig som kund är på svenska.

Information om egenskaper och risker avseende finansiella instrument

Placeringar i finansiella instrument innebär alltid en risk, placeringarna kan både öka och minska i värde. Det är du som investerare som bär hela den finansiella risken kopplad till dina investeringar.

Information om egenskaper och risker avseende finansiella instrument samt våra riktlinjer för utförande av order finner du på www.maxm.se och i Privattjänsten.

I rådgivningen tar vi även hänsyn till

hållbarhetsrisker. Med hållbarhetsrisk avses en miljörelaterad, social eller styrningsrelaterad händelse eller omständighet som skulle kunna ha en negativ inverkan på investeringens värde. Det gäller risker kopplad till miljö och klimat, mänskliga rättigheter och arbetsvillkor samt bolagsstyrningsfrågor såsom mutor och korruption. I vår rådgivning tar vi därför reda på vilka hållbarhetspreferenser du har – och anpassar våra råd och rekommenderade produkter utifrån dina önskemål och din syn på risk.

Vi klassificerar dig som en icke-professionell kund. Genom att klassificera dig som "icke-professionell kund" får du starkast möjliga skydd enligt lagen om värdepappersmarknaden.

Handel med finansiella instrument

Max Matthiessen erbjuder rådgivning om investering i fonder alternativt i portföljförvaltningstjänster som i sin tur investerar i fonder. Handel i fonder sker direkt hos respektive fondbolag alternativt via ett värdepappersbolag till fondbolaget. Max Matthiessen utnyttjar dels MFEX Mutual Funds Exchange AB, dels SEB AB för handel i de fonder vi lämnar rådgivning om.

Andra typer av finansiella instrument handlas på olika sätt. Till exempel sker handel med aktier på en handelsplats, t.ex. en reglerad marknad, alternativt via en systematisk internhandlare. Ytterligare information om handel med finansiella instrument finner du hos Föreningen för svensk värdepappersmarknad www.svenskvardepappersmarknad.se.

Risker med finansiella instrument och handel med finansiella instrument

Allmänt om risker

Finansiella instrument kan ge avkastning i form av utdelning (aktier och fonder) eller ränta (räntebärande instrument). Härutöver kan priset (kursen) på instrumentet öka eller minska i förhållande till priser när placeringen gjordes. I den fortsatta beskrivningen inräknas i ordet placering även eventuella negativa positioner (negativa innehav) som tagits i instrumenten, jämför till exempel vad som sägs om blankning i längre ned i detta dokument. Den totala avkastningen är summan av utdelning/ränta och prisförändring på instrumentet.

Vad placeraren eftersträvar är naturligtvis en total avkastning som är positiv, dvs. som ger vinst, helst så hög som möjligt. Men det finns också en risk att den totala avkastningen blir negativ dvs. att det blir en förlust på placeringen. Risken för förlust varierar med olika instrument. Vanligen är chansen till vinst på en placering i ett finansiellt instrument kopplad till risken för förlust. Ju längre tiden för innehavet av placeringen är desto större är vinstchansen respektive förlustrisken. I placerings- sammanhang används ibland ordet risk som uttryck för såväl förlustrisk som vinstchans. I den fortsatta beskrivningen används dock ordet risk enbart för att beteckna förlustrisk. Det finns olika sätt att placera som minskar risken. Vanligen anses det bättre att inte placera i ett enda eller ett fåtal finansiella instrument utan att i stället placera i flera olika finansiella instrument.

Dessa instrument bör då erbjuda en spridning av riskerna och inte samla risker som kan utläsas samtidigt. En spridning av placeringarna till utländska marknader minskar normalt också risken i den totala portföljen, även om det vid handel med

utländska finansiella instrument tillkommer en valutarisk.

Placeringar i finansiella instrument är förknippade med ekonomisk risk, vilket närmare kommer att beskrivas i denna information. Kunden ansvarar själv för risken och måste därför själv via anlitat värdepappersföretag – eller genom sitt kapitalförvaltande ombud – ta del av och därmed skaffa sig kännedom om de villkor, i form av allmänna villkor, faktablad, prospekt eller liknande, som gäller för handel med sådana instrument och om instrumentens egenskaper och riskerna förknippade därmed. Kunden måste också fortlöpande bevaka sina placeringar i sådana instrument. Detta gäller även om kunden fått investeringsrådgivning vid placerings-tillfället. Kunden bör i eget intresse vara beredd att snabbt vidta åtgärder, om detta skulle visa sig påkallat, exempelvis genom att avveckla placeringar som utvecklats negativt eller att ställa ytterligare säkerhet vid placering som finansierats med lån och där säkerhetsvärdet minskat.

Det är också viktigt att beakta den risk det kan innebära att handla med finansiella instrument på en annan handelsplats än en reglerad marknad, där karven som ställs generellt är lägre.

Olika typer av riskbegrepp

I samband med den riskbedömning som bör ske då du som kund för en placering i finansiella instrument, och även fortlöpande under investeringstiden, finns en mängd olika riskbegrepp och andra faktorer att beakta och sammanväga. Nedan följer en kort beskrivning av några av de vanligaste riskbegreppen.

Marknadsrisk – risken att marknaden i sin helhet, eller viss del därav där du som kund har din placering, till exempel den svenska aktiemarknaden, går ner.

Prisvolatilitetsrisk – risken för att stora svängningar i kursen/priset på ett finansiellt instrument kan påverka placeringen negativt.

Kursrisk – risken att kursen/priset på ett finansiellt instrument går ner.

Skatterisk – risken att skatteregler och/eller skattesatser är oklara eller kan komma att ändras.

Valutakursrisk – risken att en utländska valuta till vilken ett innehav är relaterad (ex. fondandelar i en fond som placerar i amerikanske värdepapper noterade i USD) försvagas.

Hävstångseffektrisk – konstruktionen av derivatinstrument som gör att det finns en risk att prisutvecklingen på den underliggande egendomen får ett större negativt genomslag i kurser/priset på derivatinstrumentet.

Bolagsspecifik risk – risken att ett visst bolag går sämre än förväntat eller drabbas av en negativ händelse och de finansiella instrument som är relaterade till bolag i branschen därmed kan falla i värde.

Branschspecifik risk – risken att en viss bransch går sämre än förväntat eller drabbas av en negativ händelse och de finansiella instrument som är relaterade till bolag i branschen därmed kan falla i värde.

Kreditrisk – risken för bristande betalningsförmåga hos till exempel en emittent eller en motpart¹.

Legal risk – risken att relevanta lagar och regler är oklara eller kan komma att ändras.

Likviditetsrisk – risken att du inte kan sälja eller köpa ett finansiellt instrument vid en viss önska tidpunkt.

1) Bristande betalningsförmåga för en emittent eller motpart kan innebära konkurs eller företagsrekonstruktion med offentligt ackord (nedsättning av fordringsbelopp). Banker, andra kreditinstitut och värdepappersbolag kan i stället bli föremål för resolution. Det innebär att staten kan ta kontroll över institutet och dess förluster kan komma att hanteras

genom att dess aktie- och fordringsägare får sina innehav nedskrivna och/eller för fordringsägare sina fordringar konverterade till aktieinnehav (s.k. skuldnedskrivning eller bail-in)

Hållbarhetsrisk – risken, definierad enligt den s.k. disclosureförfordningen, att en miljörelaterad, social eller styrningsrelaterad händelse eller omständighet som, om den skall inträffa, får en faktisk eller potentiell betydande negativ inverkan på investerings värde.

Ränterisk – risken att det finansiella instrument du placerat i minskar i värde pga. förändringar i marknadsräntan.

Aktier och aktierelaterade instrument

Allmänt om aktier

Aktier och aktiebolag

Aktier i aktiebolag ger ägaren rätt till en andel av bolagets aktiekapital. Går bolaget med vinst lämnar bolaget vanligen utdelning på aktierna. Aktier ger också rösträtt på bolagsstämman, som är det högsta beslutande organet i bolaget. Ju fler aktier ägaren har desto större andel av kapitalet, utdelningen och rösterna har aktieägare.

Beroende på vilken serie aktierna tillhör kan rösträtten variera. Det finns två slag av bolag, publika och privata. Endast publika bolag får låta aktierna handlas på en handelsplats.

Aktiekursen

Kursen (priset) på en aktie påverkas i första hand av utbudet respektive efterfrågan på den aktuella aktien vilket i sin tur, åtminstone på lång sikt, styrs av bolagets framtidsutsikter. En aktie upp- eller nedvärderas främst grundat på investerarnas analyser och bedömningar av bolagets möjligheter att göra framtida vinster. Den framtida utvecklingen i

omvärlden av konjunktur, teknik, lagstiftning konkurrens osv. avgör hur efterfrågan blir på bolagets produkter eller tjänster och är därför av grundläggande betydelse för kursutvecklingen på bolagets aktier.

Det aktuella ränteläget spelar också en stor roll för prissättningen. Stiger marknadsräntorna ger räntebärande finansiella instrument, som samtidigt ges ut (nyemitteras), bättre avkastning. Normalt sjunker då kurserna på aktier som regelbundet handlas liksom på redan utelöpande räntebärande instrument. Skälet är att den ökade avkastningen på nyemitterade räntebärande instrument relativt sett blir bättre än avkastningen på aktier, liksom på utelöpande räntebärande instrument. Dessutom påverkas aktiekurserna negativt av att räntorna på bolagets skulder ökar när marknadsräntorna går upp, vilket minskar vinstutrymmet i bolaget.

Också andra till bolaget direkt knutna förhållanden, till exempel förändringar i bolagets ledning och organisation, produktionsstörningar mm kan påverka bolaget negativt. Aktiebolag kan i värsta fall gå så dåligt att de måste försättas i konkurs. Aktiekapitalet dvs. aktieägarnas insatta kapital är det kapital som då först används för att betala bolagets skulder. Detta leder oftast till att aktierna i bolaget blir värdelösa.

Även kurserna på vissa större utländska reglerade marknader eller handelsplatser inverkar på kurserna i Sverige, bland annat därför att flera svenska aktiebolag är noterade även på utländska marknadsplatser och prisutjämnningar sker mellan marknadsplatserna. Kursen på aktier i bolag som tillhör samma branschsektor påverkas ofta av förändringar i kursen hos andra bolag inom samma sektor. Denna påverkan kan även gälla för bolag i olika länder.

Aktörerna på marknaden har olika behov av att placera kontanter (likvida medel) eller att få fram likvida medel. Dessutom har de ofta olika mening om hur kursen borde utvecklas. Dessa förhållanden, som även innefattar hur bolaget värderas, bidrar till att det finns såväl köpare som säljare. Är placerarna däremot samstämmiga i sina uppfattningar om kursutvecklingen vill de antingen köpa och då uppstår ett köptryck från många köpare, eller också vill de sälja och då uppstår ett säljtryck från många säljare. Vid köptryck stiger kursen och vid säljtryck faller den.

Omsättningen, dvs. hur mycket som köps och säljs av en viss aktie, påverkar i sin tur aktiekursen. Vid hög omsättning minskar skillnaden, även kallad spread, mellan den kurs köparna är beredda att betala (köpkursen) och den kurs säljarna begär (säljkursen). En aktie med hög omsättning, där stora belopp kan omsättas utan större inverkan på kursen, har en god likviditet och är därför lätt att köpa respektive att sälja. Bolagen på de reglerade marknadernas listor har ofta en högre likviditet. Olika aktier kan under dagen eller under längre perioder uppvisa olika rörlighet (volatilitet) i kursen dvs. upp- och nedgångar samt storlek på kursförändringarna.

De kurser till vilka aktierna har handlats (betalkurser), såsom högst/lägst/senast betalt under dagen samt sist noterade köp/säljkurser och vidare uppgift om handlad volym i kronor publiceras bland annat i de flesta större dagstidningarna och på olika internetsidor som upprättas av marknadsplatser, värdepappersföretag och medieföretag såsom text-TV. Aktualiteten i dessa kursuppgifter kan variera beroende på sättet de publiceras på.

Olika aktieserier

Aktier finns i olika serier, vanligen A- och B-aktier vilket normalt har med rösträtten att

göra. A-aktier ger normalt en röst medan B-aktier ger en begränsad rösträtt, oftast en tiondels röst. Skillnaderna i rösträtt beror bland annat på att man vid ägarspridning vill värna om de ursprungliga grundarnas eller ägarnas inflytande över bolaget genom att ge dem en starkare rösträtt. Nya aktier som ges ut får då ett lägre röstvärde än de ursprungliga A-serien och betecknas med B, C eller D etcetera

Kvotvärde, split och sammanläggning av aktier

En akties kvotvärde är den andel som varje aktie representerar av bolagets aktiekapital. En akties kvotvärde erhålls genom att dividera aktiekapitalet med det totala antalet aktier. Ibland vill bolagen ändra kvotvärdet, till exempel därför att kursen, dvs marknadspriset på aktien, har stigit kraftigt. Genom att dela upp varje aktie på två eller fler aktier genom en s.k. split, minskas kvotvärdet och samtidigt sänks kursen på aktierna. Aktieägare har dock efter en split sitt kapital kvar oförändrat, men detta är fördelat på fler aktier som har ett lägre kvotvärde och en lägre kurs per aktie.

Omvänt kan en sammanläggning av aktier (omvänd split) göras om kursen sjunkit kraftigt. Då slås två eller flera aktier samman till en aktie. Aktieägaren har dock efter en sammanläggning av aktier samma kapital kvar, men detta är fördelat på färre aktier som har ett högre kvotvärde och en högre kurs per aktie.

Marknadsintroduktion, privatisering och uppköp

Marknadsintroduktion innebär att aktier i ett bolag introduceras på aktiemarknaden, dvs. upptas till handel på en reglerad marknad eller en MTF-plattform. Allmänheten erbjuds då att teckna (köpa) aktier i bolaget. Oftast rör det sig om ett befintligt bolag som inte tidigare handlats på en reglerad marknad eller annan handelsplats, där ägarna

beslutat att vidga ägarkretsen och underlätta handeln i bolagets aktier. Om ett statligt ägt bolag introduceras på marknaden kallas detta för privatisering.

Uppköp tillgår i regel så att någon eller några investerare erbjuder aktieägarna i ett bolag att på vissa villkor sälja sina aktier. Om uppköparen får in 90 procent eller mer av aktiekapitalet och rösterna i det uppköpta bolaget, kan uppköparen begära tvångsinlösen av kvarstående aktier från de ägare som inte accepterat uppköps-erbjudandet. Dess aktieägare är då tvungna att sälja sina aktier till uppköparen mot en ersättning som fastställs genom ett skiljedomsförfarande.

Emissioner

Om ett aktiebolag vill utvidga sin verksamhet krävs ofta ytterligare aktiekapital. Detta skaffar bolaget genom att ge ut nya aktier genom nyemission. Oftast får de gamla ägarna teckningsrätter som ger företräde att teckna aktier i en nyemission. Antalet aktier som får tecknas sätts normalt i förhållande till hur många aktier ägaren tidigare hade. Tecknaren måste betala ett visst pris (emissionskurs), oftast lägre än marknadskursen, för de nyemitterade aktierna. Direkt efter det att teckningsrätterna – som normalt har ett visst marknadsvärde – avskiljts från aktierna sjunker vanligen kursen på aktierna, samtidigt ökar antalet aktier för de aktieägare som tecknat. De aktieägare som inte tecknar kan, under teckningstiden som oftast pågår några veckor, sälja sina teckningsrätter på den marknadsplats där aktierna handlas. Efter teckningstiden förfaller teckningsrätterna och blir därmed obrukbara och värdelösa.

Aktiebolag kan även genomföra s.k. riktad nyemission, vilket genomförs som en nyemission men enbart riktad till en viss krets investerare. Aktiebolag kan även

genom s.k. apportemission ge ut nya aktier för att förvärva andra bolag, affärsrörelser eller tillgångar i annan form än pengar.

Såväl vid riktad emission som vid apportemission sker s.k. utspädning av befintliga aktieägares andel av antalet röster och aktiekapital i bolaget, men antalet innehavda aktier och marknadsvärdet på det placerade kapitalet påverkas normalt inte.

Om tillgångarna eller de reserverade medlen i ett aktiebolag har ökat mycket i värde, kan bolaget föra över en del av värdet till sitt aktiekapital genom en s.k. fondemission. Vid fondemission tas det hänsyn till antalet aktier som varje aktieägare redan har. Antalet nya aktier som tillkommer genom fondemissionen sätts i förhållande till hur många aktier ägare tidigare hade. Genom fondemission får aktieägaren fler aktier, men ägarens andel av bolagets ökade aktiekapital förblir oförändrad. Kursen på aktierna sänk vid en fondemission, men genom ökningen av antalet aktier bibehåller aktieägaren ett oförändrat marknadsvärde på sitt placerade kapital. Ett annat sätt att genomföra fondemission är att bolaget skriver upp kvotvärdet på aktierna. Aktieägaren har efter uppskrivning ett oförändrat antal aktier och marknadsvärde på sitt placerade kapital.

Allmänt om aktierelaterade instrument

Nära knutan till aktier är, aktieindexobligationer, depåbevis, konvertibler, aktie- och aktieindexoptioner, warranter samt hävstångscertifikat.

Index- /Aktieindexobligationer

Indexobligationer/aktieindexobligationer är obligationer där avkastningen i stället för ränta är beroende till exempel av ett aktieindex. Utvecklas indexet positivt följer avkastningen med. Vid en negativ Index-utveckling kan avkastningen utebli.

Obligationen återbetalas dock alltid med sitt nominella belopp, som kan vara lägre än investeringsbeloppet, på inlösendagen och har på så sätt en begränsad förlustrisk jämfört med till exempel aktier och fondandelar. Risken med en placering i en aktieindexobligation kan, förutom eventuellt erlagd överkurs och kostnader, definieras som den alternativ avkastningen, dvs. den avkastning investeraren skulle ha fått på det investerade beloppet med en annan placering. Indexobligationer kan ha olika benämningar som aktieindexobligationer, SPAX, aktieobligationer, kreditkorgsobligationer, räntekorgsobligationer, valutakorgsobligationer osv beroende på vilket underliggande tillgångsslag som bestämmer obligationens avkastning. När man talar om indexobligationer så benämns dessa ofta också som kapitalskyddade produkter. Med detta begrepp avses att beskriva, som ovan nämnts, att oavsett om produkten ger avkastning eller inte så återbetalas det nominella beloppet, vanligtvis investeringsbeloppet minskat med eventuellt erlagd överkurs. OBS att kapitalskyddet inte gäller om emittenten försätts i konkurs eller blir föremål för företagsrekonstruktion med offentligt ackord (nedsättning av fordringsbeloppet). Banker, andra kreditinstitut och värdepappersbolag kan i stället bli föremål för resolution. Det innebär att staten kan ta kontroll över institutet och dess förluster kan komma att hanteras genom att dess aktie- och fordringsägare får sina innehav nedskrivna och/eller för fordringsägare sina fordringar konverterade till aktieinnehav (s.k. skuldnedskrivning eller bail-in).

Depåbevis

Svenskt Depåbevis är ett bevis om rätt till utländska aktier, som utgivaren av beviset förvarar/innehar för innehavarens räkning. Depåbevis handlas precis som aktier på en reglerad marknad eller handelsplats och

prisutvecklingen följer normalt prisutvecklingen på den utländska marknadsplatsen där aktien handlas. Utöver de generella risker som finns vid handel med aktier eller andra typer av andelsrätter bör ev. valutarisk beaktas.

Konvertibler

Konvertibler (konverteringslån eller konvertibler) är räntebärande värdepapper (lån till utgivaren/emittenten av konvertibeln) som inom en viss tidsperiod kan bytas ut mot aktier. Avkastningen på konvertiblerna, dvs. kupongräntan, är vanligen högre än utdelningen på utbytesaktierna. Konvertibelkursen uttrycks i procent av det nominella värdet på konvertibeln.

Omvända konvertibler

Omvända konvertibler är ett mellanting mellan en ränte- och en aktieplacering. Den omvända konvertibeln är knuten till en eller flera underliggande aktier eller index.

Denna placering ger en ränta, dvs. en fast, garanterad avkastning. Om de underliggande aktierna eller index utvecklas positivt återbetalas det placerade beloppet plus den fasta avkastningen. Om de underliggande aktierna eller index däremot skulle falla, finns det en risk att innehavaren i stället för det placerade beloppet, utöver en på förhand fastställd avkastning kan få en eller fler aktier som ingår i den omvända konvertibeln eller motsvarande kontantlikvid.

Aktieoptioner och aktieindexoptioner

Aktieoptioner finns av olika slag. Förvärvade köpoptioner (eng. call options) ger innehavaren rätt att inom en viss tidsperiod köpa redan utgivna aktier till ett på förhand bestämt pris. Säljoptioner (eng. put options) ger omvänt innehavaren rätt att inom en viss tidsperiod sälja aktier till ett på förhand bestämt pris. Risken för den som förvärvar en option är, om inte riskbegränsande åtgärder vidtas, att den minskar i värde eller förfaller värdelös på slutdagen. I det senare

fallet är den vid förvärvet betalda premien för optionen helt förbrukad. Utfärdaren av en option löper en risk som i vissa fall, om inte riskbegränsande åtgärder vidtas, kan var obegränsat stor. Kursen på optioner påverkas av kursen på motsvarande underliggande aktier eller index, men oftast med större kurssvängningar och prispåverkan än dessa.

Den mest omfattande handeln i aktie- optioner sker på de reglerade marknaderna. Där förekommer även handel med aktieindexoptioner. Dessa aktieindexoptioner ger vinst eller förlust direkt i kontanter (kontantavräkning) utifrån utvecklingen av ett underliggande index. Se även avsnittet om derivat.

Aktieterminer och aktieindexterminer samt futures

En termin eller forward innebär att parterna ingår ett ömsesidigt bindande avtal med varandra om köp respektive försäljning av den underliggande egendomen till ett på förhand avtalat pris och med leverans eller annan verkställighet, till exempel kontantavräkning, av avtalet vid en i avtalet angiven tidpunkt (stängningsdagen). Någon premie betalas inte eftersom parterna har motsvarande skyldigheter enligt avtalet.

En future är en variant på termin eller forward. Skillnaden mellan en future och en forward består i hur avräkningen går till, det vill säga när man som part i ett kontrakt får betalt eller betalar beroende på om positionen ger vinst eller förlust. För en future sker en daglig avräkning i form av löpande betalningar mellan köpare och säljare på basis av värdeförändringen dag för dag av underliggande tillgång. För en forward sker avräkning först i anslutning till instrumentets slutdag. Se även avsnittet om derivat.

Warranter

Handel förekommer också med vissa köp- och säljoptioner med längre löptider. I Sverige vanligen kallade warranter.

Warranter kan utnyttjas för att köpa eller sälja underliggande aktier eller i andra fall ge kontanter om kurs på underliggande aktier utvecklas på rätt sätt. Förhållande till warrantens lösenpris. Teckningsoptioner (eng. subscription warrants) avseende aktier kan inom en viss tidsperiod utnyttjas för teckning av motsvarande nyutgivna aktier. Se även avsnittet om derivat.

Hävstångscertifikat

Hävstångscertifikat, som ofta kallas enbart certifikat eller i vissa fall bevis, är ofta en kombination av exempelvis en köp- och en säljoption och är beroende av en underliggande tillgång, exempelvis en aktie, ett index eller en råvara. Ett certifikat har inget nominellt belopp. Hävstångscertifikat ska inte förväxlas med till exempel företagscertifikat, vilket är en slags skuldebrev som kan ges ut av företag i samband med att företaget lånar upp pengar på kapitalmarknaden.

En utmärkande egenskap för hävstångscertifikat är att relativt små kursförändringar i underliggande tillgång kan medföra avsevärde förändringar i värdet på innehavarens placering. Dessa förändringar i värdet kan vara till investerarens fördel, men de kan också vara till investerarens nackdel. Innehavare bör vara särskilt uppmärksamma på att hävstångscertifikat kan falla i värde och även förfalla helt utan värde med följd att hela eller delar av det investerade beloppet kan förloras. Motsvarande resonemang kan i många fall gälla även för optioner och warranter. Se avsnitt 5 om derivat.

Ränterelaterade instrument

Ett räntebärande finansiellt instrument är en fordringsrätt på utgivaren (emittenten) av ett lån. Avkastning lämnas normalt i form av ränta. Det finns olika former av räntebärande instrument beroende på vilken emittent som givit ut instrumentet, den säkerhet som emittenten kan ha ställt för lånet, löptiden fram till återbetalningsdagen och formen för utbetalningen av räntan. Räntan (kupongen) betalas vanligen ut årsvis.

En annan form för räntebetalning är att i stället för att betala ränta sälja instrumentet med rabatt (diskonteringspapper). Vid försäljningen beräknas priset på instrumentet genom att diskontera lånebeloppet inklusive beräknad ränta till nuvärde. Nuvärdet eller kursen är lägre än det belopp som erhålls vid återbetalningen (nominella beloppet). Bankcertifikat och statsskuldväxlar är exempel på diskonteringspapper, liksom obligationer med s.k. nollkupongskonstruktion.

Ytterligare en annan form för räntebärande obligationer är statens premieobligationer där låneräntan lottas ut bland innehavarna av premieobligationer. Det förekommer även ränteinstrument och andra sparformer där räntan är skyddad mot inflation och placeringen därför ger en fast real ränta.

Risken i ett räntebärande instrument utgörs dels av den kursförändring (kursrisk) som kan uppkomma under löptiden på grund av att marknadsräntorna förändras, dels att emittenten kanske inte klarar att återbetala lånet (kreditrisk). Lån för vilka fullgod säkerhet för återbetalningen har ställts är därför typiskt sätt mindre riskfyllda än lån utan säkerhet. Rent allmänt kan dock sägas att risken för förlust på räntebärande instrument kan anses som lägre än för aktier. Ett räntebärande instrument utgivet av en emittent med hög kreditvärdighet kan

således vara ett bra alternativ för den som vill minimera risken att sparkapitalet minskar i värde och kan vara att föredra vid ett kortsiktigt sparande. Även vid långsiktigt sparande där kapitalet inte ska äventyras, till exempel för pensionsåtaganden, är inslag av räntebärande placeringar mycket vanliga. Nackdelen med en räntebärande placering är att den i regel ger en låg värdestegring. Exempel på räntebärande placeringar är sparkonton, privatobligationer och räntefonder.

Kurserna fastställs löpande såväl på instrument med kort löptid (mindre än ett år) till exempel statsskuldväxlar som på instrument med längre löptiden till exempel obligationer. Detta sker på penning- och obligationsmarknaden. Marknadsräntorna påverkas av analyser och bedömningar som Riksbanken och andra större institutionella marknadsaktörer gör av hur utvecklingen av ett antal ekonomiska faktorer som inflation, konjunktur, ränteutvecklingen i Sverige och i andra länder osv kommer att utvecklas på kort och lång sikt. Riksbanken vidtar även s.k. penningpolitiska operationer i syfte att styra utvecklingen av marknadsräntorna så att inflationen håller sig inom fastställda mål. De finansiella instrument som handlas på penning- och obligationsmarknaden (till exempel statsobligationer, statsskuldväxlar och bostadsobligationer) handlas ofta i mycket stora poster (mångmiljonbelopp).

Om marknadsräntorna går upp kommer kusen på utelöpande (redan utgivna) räntebärande finansiella instrument att falla om de har fast ränta, eftersom nya lån ges ut med en räntesats som följer aktuell marknadsränta och därmed ger högre ränta än vad utelöpande instrument ger. Omvänt stiger kursen på utelöpande instrument när marknadsräntan går ned.

Lån utgivna av stat och kommun anses vara riskfria vad gäller återbetalningen, vilket således gäller för stats- och kommunobligationer. Andra emittenter än stat och kommun kan ibland, vid emission av obligationer, ställa säkerhet i form av andra finansiella instrument eller annan egendom (sak- eller realsäkerhet).

Det finns även andra räntebärande instrument som innebär en högre risk än obligationer om emittenten skulle få svårigheter att återbetala lånet, till exempel förlagsbevis eftersom de lånen återbetalas först efter det att alla andra fordringsägare fått betalt. Villkorade konvertibla obligationer (contingent convertibles), så kallade cocos, är en annan typ av komplex produkt med risker som kan vara mycket svåra att förstå. I grunden är de obligationer som under vissa förutbestämda händelser kan skrivas ned, det vill säga förlora hela eller delar av sitt värde, eller omvandlas till aktier.

En form av ränterelaterade instrument är säkerställda obligationer. Dessa är förenade med en särskild förmånsrätt enligt speciell lagstiftning. Regelverket kring säkerställda obligationer syftar till att en investerare ska få full betalning enligt avtalad tidplan även om obligationens utgivare skulle gå i konkurs, förutsatt att den egendomen som säkerställer obligationen är tillräckligt mycket värd.

Derivatinstrument

Derivatinstrument såsom optioner, terminer med flera förekommer med olika slag av underliggande tillgång, till exempel aktier, obligationer, råvaror och valutor. Derivatinstrument kan utnyttjas för att minska risken i en placering.

Kursen i ett derivatinstrument är beroende av kursen i det underliggande instrumentet. En särskild omständighet är att prisutvecklingen på derivatinstrument oftast

är kraftigare än prisutvecklingen på den underliggande egendomen.

Prisgenomslaget kallas hävstångseffekt och kan leda till större vinst på insatt kapital än om placeringen hade gjorts direkt i den underliggande egendomen. Å andra sidan kan hävstångseffekten lika väl medföra större förlust på derivatinstrumenten jämfört med värdeförändringen på den underliggande egendomen, om prisutvecklingen på den underliggande egendomen blir annorlunda än den förväntade. Hävstångseffekten, dvs möjligheten till vinst respektive risken för förlust, varierar beroende på derivatinstrumentets konstruktion och användningssätt. Stora krav ställs därför på bevakningen av prisutvecklingen på derivatinstrumentet och på den underliggande egendomen. Investeraren bör i eget intresse vara beredd att agera snabbt, ofta under dagen, om placeringen i derivatinstrument skulle komma att utvecklas i ofördelaktig riktning. Det är också viktigt att i sin riskbedömning beakta att möjligheten att avveckla en portion/ett innehav kan försvåras vid en negativ prisutveckling.

Fonder och fondandelar

En fond är en "portfölj" av olika slags finansiella instrument, till exempel aktier och obligationer. Fonden ägs gemensamt av alla som sparar i fonden, andelsägare, och förvaltas av ett fondbolag, det finns olika slags fonder med olika placeringsinriktning. Med placeringsinriktning menas vilken typ av finansiella instrument som fonden placerar i. För ytterligare information se Fondbolagens förenings hemsida, www.fondbolagen.se.

En aktiefond placerar allt eller huvudsakligen allt kapital som andelsägarna inbetalat i aktier. Blandfonder med både aktier och räntebärande instrument förekommer också, liksom rena räntefonder där kapitalet placeras i räntebärande instrument.

En av idéerna med en aktiefond är att den placerar i flera olika aktier och andra aktierelaterade finansiella instrument, vilket gör att den bolagsspecifika risken för andelsägaren minskar jämfört med risken för den aktieägare som placerar i endast en eller i ett fåtal aktier. Andelsägare slipper vidare att välja ut, köpa, sälja och bevaka aktierna och annat förvaltningsarbete runt detta.

Principen för räntefonder är densamma som för aktiefonder – placering sker i olika räntebärande instrument för att få riskspridning i fonden och förvaltningen i fonden sker efter analys av framtida räntetendens.

En fond-i-fond är en fond som placerar i andra fonder. En fond-i-fond kan ses som ett alternativ till att själv välja att placera i flera olika fonder. Man kan därmed uppnå den riskspridning som en väl sammansatt egen fondportfölj kan ha. Det finns fond-i-fonder med olika placeringsinriktningar och risknivåer.

Andra exempel på fonder är indexfonder som inte förvaltas aktivt av någon förvaltare utan som i stället placerar i finansiella instrument som följer sammansättningen i ett visst bestämt index.

En ytterligare typ av fond är hedgefond. Hedge betyder skydda på engelska. Trots att hedging är avsett att skydda mot oväntade förändringar i marknaden kan en hedgefond vara en fond med hög risk, då sådana fonder ofta är högt belånade. Skillnaderna är dock stora mellan olika

hedgefonder. Det finns även hedgefonder med låg risk. Hedgefonder försöker ge en positiv avkastning oavsett om aktie- eller räntemarknaden går upp eller ner. En hedgefond är ofta en specialfond och har därmed större frihet i sina placeringsmöjligheter än traditionella fonder (värdepappersfonder). Placeringsinriktningen kan vara allt från aktier, valutor och räntebärande instrument till olika arbitragestrategier (spekulation i förändringar av till exempel räntor och/eller valutor). Hedgefonder använder sig ofta av derivat i syfte att öka eller minska fondens risk. Blankning (se nedan) är också ett vanligt inslag.

Fonder kan också delas in i värdepappersfonder (även kallade UCITS-fonder) och specialfonder. Värdepappersfonder är de fonder som uppfyller det s.k. UCITS-direktivets krav på bland annat placeringsbestämmelser och riskspridning. Såväl svenska som utländska värdepappersfonder (som fått tillstånd i sitt hemland inom EES), får säljas och marknadsföras fritt i samtliga EES-länder. Specialfonder (däribland hedgefonder, se ovan) följer det s.k. AIFM-direktivet. Dessa fonder avviker på något sätt från reglerna i UCITS-direktivet, och det är därför särskilt viktigt för dig som kund att ta reda på vilka placeringsregler som en specialfond du avser att placera i kommer att följa. Detta framgår av fondens informationsbroschyr och faktablad. Varje fondbolag är skyldigt att självant erbjuda potentiella investerare det faktablad som avser fonden. Specialfonder får inte marknadsföras och säljas fritt utanför Sverige till icke-professionella kunder. För de fonder som placerar i utländska instrument tillkommer även en valutarisk (se ovan om valutarisk).

Andelsägarna får det antal andelar i fonden som motsvarar andelen insatt kapital i förhållande till fondens totala kapital.

Andelarna kan köpas och lösas in genom värdepappersföretag som saluför andelar i fonden eller direkt hos fondbolaget. Det är dock viktigt att beakta att vissa fonder kan ha förutbestämda tidpunkter då fonden är "öppen" för köp och inlösen, varför det inte alltid är möjligt med regelbunden handel. Andelarnas aktuella värde beräknas regelbundet av fondbolaget och baseras på kursutvecklingen av de finansiella instrument som ingår i fonden. Det kapital som placeras i en fond kan både öka och minska i värde och det är därför inte säkert att placeraren får tillbaka hela det insatta kapitalet.

Blankning

Blankning innebär att den som lånat finansiella instrument, och samtidigt förbundit sig att vid en senare tidpunkt till långivaren återlämna instrument av samma slag, säljer de lånade instrumenten. Vid försäljningen räknar låntagaren med att vid tidpunkten för återlämnandet kunna anskaffa instrumenten på marknaden till ett lägre pris än det till vilka de lånade instrumenten såldes. Skulle priset i stället ha gått upp, uppstår en förlust, vilken vid en kraftig prishöjning kan bli avsevärd.

Belåning

Finansiella instrument kan i många fall köpas för delvis lånat kapital. Eftersom såväl det egna som det lånade kapitalet påverkar avkastningen kan du som kund genom lånefinansieringen få en större vinst om omplaceringen utvecklas positivt jämfört med en investering med enbart eget kapital. Skulden som är kopplad till det lånade kapitalet påverkas inte av om kurserna på köpta instrument utvecklas positivt eller negativt, vilket är en fördel vid en positiv kursutveckling. Om kurserna på köpta instrument utvecklas negativt uppkommer en motsvarande nackdel eftersom skulden

kvarstår till 100 procent vilket innebär att kursfallet krona för krona förbrukar det egna kapitalet. Vid ett kursfall kan därför det egna kapitalet helt eller delvis förbrukas samtidigt som skulden måste betalas helt eller delvis genom försäljningsintäkterna från de finansiella instrument som fallit i värde. Skulden måste betalas även om försäljningsintäkterna inte täcker hela skulden.

Lämplighetsbedömning

Max Matthiessen kommer inte, om inte annat avtalats, att löpande se över dina investeringar eller försäkringar och bedöma om dessa är lämpliga utifrån dina önskemål och behov.

Ägare

Max Matthiessen ägs huvudsakligen av Nordic Capital Fund IX. I ägarstrukturen finns även personer som är anställda i något av bolagen i Max Matthiessens företagsgrupp. Max Matthiessen har inget ägande i försäkringsföretag och vi har inte heller något försäkringsföretag som ägare.

Registrerade och under tillsyn

Vår rådgivning och förmedling bedrivs genom två bolag (din rådgivare representerar båda): Max Matthiessen AB (5556421-0911) och Max Matthiessen Värdepapper AB (556697-5560) (gemensamt "Max Matthiessen"). Båda bolagen är registrerade hos Bolagsverket och står under tillsyn av Finansinspektionen. Hos Finansinspektionen kan du få uppgift om Max Matthiessens förmedlar och inom vilka försäkringsklasser de har rätt att distribuera försäkring. Max Matthiessen AB bedriver förmedling av liv- och sak- försäkring och Max Matthiessen Värdepapper AB ger råd om, förvaltar och utför transaktioner

avseende finansiella instrument. Våra fonder och förvaltningstjänster förvaltas av vårt systerföretag Ruth AM.

Max Matthiessen står även under Konsumentverkets tillsyn avseende marknadsföring.

Max Matthiessen är inte registrerade som finansiella rådgivare i USA i enlighet med Dodd-Frank Wall Street Reform and Consumer Protection Act, Securities Act of 1933 och Investment Act of 1940. Detta medför att Max Matthiessen inte får lämna råd till vare sig fysiska personer som är bosatta i USA eller juridiska personer som lyder under amerikansk lag. För ytterligare information, kontakta din rådgivare.

Om du inte är nöjd

Om du tycker att Max Matthiessen har gjort fel och du inte kommer överens med din eller företagets rådgivare, vill vi att du skriftligen kontakter vår klagomålsansvarige. Redogör så tydligt som möjligt för vad du anser har hänt och vad vi har gjort fel. Det underlättar en snabb hantering. Det är kostnadsfritt för dig att vända dig till Max Matthiessen och få ditt ärende prövat av oss.

Det är viktigt att du kontakter oss så snart som möjligt. Ett krav om anspråk på ersättning ska framställas inom skälig tid från det att du upptäckt felet och skadan. Om ett anspråk om ersättning inte framställs inom tio år från förmedlingstillfället, förfaller rätten till skadestånd helt.

Du kan få kompletterande vägledning från Konsumenternas försäkringsbyrå, Konsumenternas Bank- och finansbyrå eller den kommunala konsumentvägledaren. Om du inte är nöjd med vårt beslut kan du få din fråga prövad av Allmänna reklamationsnämnden eller allmän domstol, se kontaktuppgifter nedan.

Om du riktat ett anspråk om ersättning mot oss och du anser att du inte fått någon eller tillräckligt med ersättning, har du möjlighet att ställa ett krav direkt mot det försäkringsbolag som meddelar vår ansvarsförsäkring, se kontakt uppgifter sist i dokumentet.

Ansvarsförsäkring

Ansvarsförsäkring är tecknad i AIG Europé S.A och gäller för liv- och sakförsäkringsförmedling och värdepappersrörelse. Försäkringsbeloppet för liv- och sakförsäkringsförmedling uppgår till 25 mkr per skada och 60 mkr för perioden. För värdepappersrörelsen uppgår den till 24 mkr maximalt för perioden.

Försäkringen gäller även om Max Matthiessen av någon anledning inte skulle finnas kvar i framtiden.

Information om personuppgiftsbehandling

Vi värnar om din personliga integritet och det är viktigt du känner dig trygg i vår behandling av dina personuppgifter. Här berättar vi mer om vår personuppgiftsbehandling. Informationen vänder sig till dig som är kund hos Max Matthiessen.

Behandlingar

Max Matthiessen behandlar personuppgifter rörande sina kunder för ett eller flera av följande ändamål, beroende på typen av kundrelation. Det övergripande ändamålet är att tillhandahålla försäkringsförmedling eller värdepapperstjänster samt därmed förenliga aktiviteter. Personuppgifterna kan

också komma att användas för utveckling av bolagets system.

Försäkringsdistribution – Investeringsrådgivning

Om Max Matthiessen har tillhandahållit dig investeringsrådgivning samlar bolaget in ett antal uppgifter om dig och din ekonomiska situation i syfte att kunna lämna råd som är lämpliga för dig. Uppgifterna omfattar ditt namn, personnummer, förmögenhet, kontaktuppgifter, e-postadress mm. Max Matthiessen kommer behandla uppgifterna för ovan nämnda ändamål.

Om investeringsrådgivningen medför att du väljer att investera i finansiella instrument, kan Max Mattheisen även tillhandahålla tjänsten mottagande och vidarebefordran av order avseende de finansiella instrument du investerar i, dvs. vi tar emot en order avseende till exempel en fond du vill investera i och vidarebefordrar din order så att den slutligen blir utförd. Vi kan också, i vissa situationer, utföra ordern direkt utan en mellanhand. Utöver ovan nämnda uppgifter får vi då information om vilka finansiella instrument du valt att investera i. Även de uppgifterna kommer vi behandla enligt ovan.

Portföljförvaltning

Om du valt att investera i en portföljförvaltningstjänst, dvs. en tjänst där Max Matthiessen inom i förväg bestämda ramar fattar beslut om investeringar i finansiella instrument för din räkning, hos Max Matthiessen hämtar vi in motsvarande uppgifter som för *investeringsrådgivning* ovan.

Ändamålet med den behandling av dina personuppgifter som vi utför är att det är nödvändigt för att det ska vara möjligt att utföra portföljförvaltningstjänsten.

Kundkännedom och arkiveringsskyldighet

Enligt lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism ska Max Matthiessen uppnå tillräcklig kundkännedom innan en affärsförbindelse etableras eller en enstaka transaktion genomförs. Syftet är att kunna hantera risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan förknippas med kundrelationen. Handlingarna arkiveras mellan fem och tio år från det att kundrelationen upphört.

I samband med tillhandahållandet av *försäkringsdistribution*, *investeringsrådgivning* och *portföljförvaltning* arkiveras också uppgifter i enlighet med lagen (2018:1219) och försäkringsdistribution och lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

Marknadsföring

Uppgifter kan komma att behandlas i syfte att marknadsföra Max Matthiessens övriga produkter eller tjänster till existerande kunder.

Felsökning och utveckling

Personuppgifter som behandlas i Max Matthiessens system kan komma att användas för felsökning i det specifika fallet samt för vidareutveckling av bolagets egenutvecklade system.

Måste du lämna oss uppgifter?

Tillhandahålllet av personuppgifter är inte ett avtalsenligt krav. Du är inte heller skyldig enligt lag att tillhandahålla oss de uppgifter som vi begär. Uppgifterna behövs för att vi ska kunna leva upp till vårt åtagande gentemot dig eller, där det är relevant, din arbetsgivare. För att vi ska kunna leva upp till våra skyldigheter enligt lagen om

försäkringsförmedling, lagen värdepappersmarknaden och lagen åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism är vi däremot skyldiga att efterfråga och i några fall inhämta vissa personuppgifter.

Följden av att vi inte tillhandahåller erforderliga personuppgifter är att vi inte kan tillhandahålla dig vissa försäkringsförmedlings- eller värdepappers-tjänster eller att kvaliteten på tillhandahållandet av dessa tjänster försämras.

Rättslig grund

Vår behandling av dina personuppgifter grundar sig på en kombination av fullgörande av avtal (dataskyddsförordningens artikel 6.1 b) fullgörande av rättslig förpliktelse (artikel 6.1.c) och berättigade intressen (artikel 6.1.f). Vi har ett berättigat intresse av att samla in kontaktuppgifter om dig för att kunna komma i kontakt med dig och för att kunna erbjuda dig och din arbetsgivare försäkringsförmedlingstjänster. Vi har också ett berättigat intresse av att behandla dina personuppgifter för att kunna ta betalt för de tjänster som utförts. Vi har också ett berättigat intresse av att använda dina personuppgifter för att utveckla nya och befintliga system. Slutligen har vi ett berättigat intresse av att presentera dina försäkringar samt andra investeringar för dig i vår privattjänst.

Mottagare av uppgifterna

Personuppgifterna kan komma att lämnas ut till försäkringsföretag eller värdepappersbolag som de är eller avser att bli kund hos. Uppgifterna kan också lämnas ut till Max Matthiessen Värdepapper AB eller andra bolag inom Max Matthiessens företagsgrupp. Förutsatt att din nuvarande eller före detta arbetsgivare tecknat avtal med Be MY Compensation Management AB (tillhandahållare av

förmånsportelen) eller InsClear PC AB och InsClear AB (premiecentral och fakturahantering) kommer vi att lämna ut personuppgifter till dessa. Uppgifterna kan också, på begäran eller om annan skyldighet föreligger, komma att lämnas ut till olika myndigheter till exempel Skatteverket, Finansinspektionen eller Finanspolisen.

Lagrings- och behandlingstid

För ändamålen *försäkringsdistribution*, *investeringsrådgivning* mm och *portföljförvaltning* behandlas uppgifterna så länge kundrelationen består. För ändamålet *marknadsföring* behandlas uppgifterna i upp till ett år efter det att kundrelationen upphört. För ändamålet *kundkännedom och arkiveringsskyldighet* lagras uppgifterna i enlighet med lagen (2018:1219) om försäkringsdistribution, lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden och lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism i upp till 11 år efter avslutad kundrelation. För ändamålet *felsökning och utveckling* kan uppgifterna komma att behandlas under den tid som de finns lagrade för något annat ändamål.

Dina rättigheter

Information om och tillgång till dina uppgifter

Du har rätt att få bekräftelse på om vi behandlar personuppgifter om dig och i så fall information om vår behandling. Du har också rätt att få ett registerutdrag som visar personuppgifterna.

Rättelse eller radering

Du har rätt att begära att få felaktiga uppgifter rättade. Du har också rätt att begära att få lägga till relevanta uppgifter som saknas. Vidare har du rätt att begära att vi raderar uppgifter om dig. Vi kommer att pröva varje sådan begäran och radera de uppgifter vi, utifrån bland annat lagen

om försäkringsförmedling, har möjlighet att ta bort.

Begärans behandlingen

Du har rätt att, under vissa förutsättningar, begära att vi begränsar behandlingen av dina personuppgifter. Vi kommer att pröva varje begäran och begränsa behandlingen för de fall vi finner är möjligt utifrån bland annat lagen om försäkringsförmedling.

Invända mot behandlingen

Du har rätt att, under vissa omständigheter, invända mot vår behandling av personuppgifter. Vi måste då upphöra att behandla uppgifterna såvida vi inte kan visa att vi har tvingade berättigade skäl att behandla uppgifterna och som väger tyngre än dina intressen, rättigheter och friheter eller om vi behöver behandla uppgifterna för att fastställa, utöva eller försvara rättsliga anspråk.

Dataportabilitet

Du har rätt att begära att personuppgifter som du har tillhandahållit Max Matthiessen i ett strukturerat, allmänt använt och maskinläsbart format överförs till en annan personuppgiftsansvarig, så kallad dataportabilitet. Rätten till dataportabilitet förutsätter att behandlar de relevanta personuppgifterna med stöd av samtycke (artikel 6.1a) eller fullgörande av avtal (artikel 6.1b).

Om du är missnöjd

Om du anser att vi har behandlat dina personuppgifter på ett felaktigt sätt, kan du vända dig direkt till vårt dataskyddsombud för hjälp, dataskyddsombud@maxm.se.

Oaktat detta har du alltid rätt att lämna in klagomål till Integritetsmyndigheten.

Personuppgiftsansvarig

Gällande samtliga behandlingar bortsett från *portföljförvaltning* är Max Matthiessen AB (556421-0911) och Max Matthiessen

Värdepapper AB (556697–5560), gemensamt personuppgiftsansvariga. Inom ramen för det gemensamma ansvaret är Max Matthiessen AB kontaktpunkt och hanterar frågor rörande dataskydd. Gällande *portföljförvaltning* är Max Matthiessen Värdepapper AB ensamt personuppgiftsansvarig, men anlitar Max Matthiessen AB för att hantera frågor rörande dataskydd.

Kontaktuppgifter

Din rådgivare

Namn och adress till din rådgivare på Max Matthiessen finns i den information du fått från din rådgivare eller finansiella administratör.

Max Matthiessen AB

Telefon: 08-613 02 00
E-post: info@maxm.se
Postadress: Box 3205, 103 64 Stockholm
Besöksadress: Lästmakargatan 22
Organisationsnummer: 556421–0911
www.maxm.se

Max Matthiessen Värdepapper AB

Telefon: 08-613 02 00
E-post: info@maxm.se
Postadress: Box 3205, 103 64 Stockholm
Besöksadress: Lästmakargatan 22
Organisationsnummer: 556697–5560

Ruth Asset Management AB

Telefon: 08-700 52 60
E-post: info@ruthassetmanagement.se
Postadress: Box 3205, 103 64 Stockholm
Besöksadress: Lästmakargatan 22
Organisationsnummer: 556630–8689
www.ruthassetmanagement.com

Tillstånd och tillsyn

Bolagsverket

Postadress: 851 81 Sundsvall
Telefon: 0771-670 670
E-post: bolagsverket@bolagsverket.se
www.bolagsverket.se

Finansinspektionen

Postadress: Box 6750, 113 85 Stockholm
Telefon: 08-408 980 00
E-post: finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

InsureSec

Våra rådgivare utbildar sig kontinuerligt för att bibehålla en hög kompetens. Max Matthiessen AB är ansluten till InsureSec. Det innebär bland annat att anställda försäkringsförmedlare ska vara licensierade och att vår verksamhet granskas av InsureSec samt att Disciplin-nämnden för försäkringsdistribution har mandat att fatta beslut i disciplinärenden för vår försäkringsdistribution.

Telefon: 08-410 415 75
Epost: info@insursec.se
www.radgivarregistret.se

Klagomålsansvarig

Max Matthiessen Värdepapper AB
Att: Mikael Tjäder
Postadress: Box 3205, 103 64 Stockholm
Telefon: 08-613 02 00
Epost: klagomalsansvarig@maxm.se

Ansvarsförsäkringsgivare

AIG Europe S.A Filial i Sverige
Att: Financial Lines Claims Department
Box 3506. 103 69 Stockholm
E-post: flclaimssweden@aig.com
Organisationsnummer: 516411-4117
www.aig.com

Allmänna reklamationsnämnden (ARN)

Om du har framställt krav mot oss och inte är nöjd med de svar du fått, kan du vända dig till Allmänna Reklamationsnämnden (ARN). På ARN:s hemsida kan du läsa mer exakt vilka slags ärenden de kan pröva, inom vilken tid du måste vända dig dit och vad ansökningsavgiften är.

Postadress: ARN, Box 174, 101 23

Stockholm

E-postadress: arn@arn.se

Telefon: 08-508 860 00

www.arn.se

Allmän domstol

Eftersom Max Matthiessen är registrerat i Stockholm vänder du dig i första hand till Stockholms tingsrätt

Telefon: 08-561 650 00

www.stockholmstingsratt.se

Integritetsskyddsmyndigheten

Telefon: 08-657 61 00

E-post: imy@imy.se

Webbplats: www.imy.se

Opartisk vägledning till konsument

Du kan få kompletterande vägledning från Konsumenternas försäkringsbyrå, Konsumenternas Bank- och finansbyrå, Konsumentverket (Hallå konsument) eller den kommunala konsumentvägledningen

Konsumentverket/KO

Max Matthiessen står under Konsumentverkets tillsyn avseende marknadsföring och informationsinnehåll.

Postadress: Box 46, 651 02 Karlstad

Telefon: 0771-42 33 00

Epost:

konsumentverket@konsumentverket.se

www.konsumentverket.se

2024-09-30

Konsumenternas försäkringsbyrå

Telefon: 0200-22 58 00

www.konsumenternas.se

Konsumenternas Bank- och finansbyrå

Telefon: 0200-22 58 00

www.konsumenternas.se

Kommunernas konsumentvägledning

Telefon: Ring din kommun och fråga efter konsumentvägledare

www.konsumentverket.se